

باغ ایرانی تهران*

منظر خلاق در تلفیق سنت با مدرنیته

چکیده | در رویکرد نوین به هنر باغسازی، باغ به مثابه فضای جمعی شناخته و با میل به طبیعت و فرهنگ طراحی می‌شود. از این رو باغ‌های جدید تنها برای استفاده از هوای پاکیزه و آرامش مدنظر نیستند بلکه توسعه حیات مدنی شهروندان در آن‌ها مورد توجه قرار گرفته است به طوری که در شهرهای توسعه یافته، یکی از اهداف اصلی گردشگران، بازدید از باغ‌ها و پارک‌های تاریخی و جدید است. برای گردشگران خارجی که به ایران می‌آیند نیز باغ ایرانی یک هدف است. باغ ایرانی که دست‌آورد منظرین جامعه ایران محسوب می‌شود نقش مهمی در بازگویی تمدن ایران دارد؛ لذا تنها حفظ و مرمت آثار گذشته به حالت موزه‌ای کافی نیست و تداوم آن مستلزم طراحی باغ‌های متنوع، مطابق با این کهن‌الگو با توجه به نیازهای امروز ایران است.

باغ ایرانی تهران که در سال ۱۳۹۱ توسط مهندسين مشاور پژوهشکده نظر طراحی و اجرا شد، از معدود نمونه‌های امروزی شده این کهن‌الگو در ایران است. این باغ در حال حاضر مورد استقبال اکثریت تهرانی‌ها قرار گرفته و موجب ارتقاء کیفیت فضا و بازیابی هویت ایرانی شده است. این پژوهش با نگاهی نقادانه به بخش‌های مختلف طرح باغ ایرانی، تأثیر آن بر محیط اطراف، میزان رعایت الگوهای طرح در مقایسه با الگوی اصیل، تعامل اجتماعی و کارکرد طرح در ارتباط با بستر، به ارزیابی مبانی نظری و روش شناختی پروژه می‌پردازد.

واژگان کلیدی | پروژه منظر شهری، باغ ایرانی، تهران.

محمد آتشین‌بار
پژوهشگر پست‌دکتری
گروه چندیروشنه‌ای
مورفوسیتی (لابراتوار
AUS و MSC)

babak.atashinbar@gmail.com

الناز مرتضی‌مهربانی،
کارشناس ارشد معماری
منظر، دانشگاه تهران

elena.mehrabani@gmail.com

نورا وحیدیان،
کارشناس ارشد معماری
منظر، دانشگاه تهران

noora6970@gmail.com

تصویر ۱
Pic1

تصویر ۱: در محور اصلی، بدون داشتن لبه یا مرزی با درختان کهنسال، دیدی عمیق ایجاد شده که بر کیفیت فضا می‌افزاید.
عکس: الناز مرتضی‌مهربانی، ۱۳۹۴.

Pic1: in the main axis, without an edge or border with old trees, a profound view is built that multiply the quality of space.

Photo: Elnaz Mortazi Mehrabani, 2015.

تصویر ۷: حیاطها و سکوها‌های فرش انداز به‌ویژه در روزهای تعطیل به خوبی پاسخگوی الگوی پیک‌نیک ایرانی هستند. پارک در طول شبانه‌روز و در تمام فصل‌های سال کاربران خاص خود را دارد و از اقشار مختلف جامعه هستند. عکس: نورا وحیدیان، ۱۳۹۴.

Pic7: Carpet bump yards and terraces can account for Persian picnic pattern well, especially on holiday. Park has its own special user in day and night as well as in all seasons, who are of different strata of society. Photo: Nora Vahidian, 2015.

ایرانی نوین بعد از حدود یک قرن وقفه در بخش باقی‌مانده از باغ بزرگ مستوفی‌الممالک (پارک عمومی با نام باغ ونک) طراحی و احداث شد (حیدرتناج، ۱۳۹۲). فضای سبز قدیمی، توجه ویژه ساکنان محلی در نگهداری و آبیاری و همچنین اتصال به قسمت دیگری از باغ که توسط بخش خصوصی اداره می‌شود، از مهمترین مواردی بود که مسئولیت تیم طراحی و نظارت را دو چندان می‌نمود. امروز که حدود ۵ سال از اجرای باغ ایرانی می‌گذرد این پروژه در فهرست پروژه‌های مرجع تهران قرار دارد تا جایی که کارفرمای پروژه با تغییر نام آن به نام رئیس سازمان بوستان‌ها و فضای سبز شهر تهران، سعی در تثبیت نقش شهرداری در ارتقاء کیفیت شهر تهران دارد. اگرچه پروژه توسط کارشناسان جوان معماری منظر و منظر شهری در حالی به اجرا درآمد که در آن مقطع، تجربه اندکی داشتند و پروژه مشابهی برای هدایت آنان وجود نداشت، اما گروه طراحی و نظارت انگیزه‌های مهمی داشت تا با وجود موانع متعدد در طراحی و اجرا، کار را تا انتها دنبال کند. پروژه باغ ایرانی اهداف زیر را در طراحی دنبال کرده است:

- ایجاد زمینه‌ای برای مطرح کردن کانسپت باغ ایرانی به مثابه نمادی هویت بخش از تمدن ایران
  - ساختار شکنی در حوزه طراحی پارک‌های شهری
  - امید به تأثیرگذاری در نگاه مدیریت شهری
- از مهمترین سیاست‌های پروژه می‌توان به زنده‌کردن ذائقه و سلیقه تاریخی ایرانیان، حداقل آسیب به فضای سبز موجود و نوآوری در طراحی اشاره نمود (تصویر ۱).

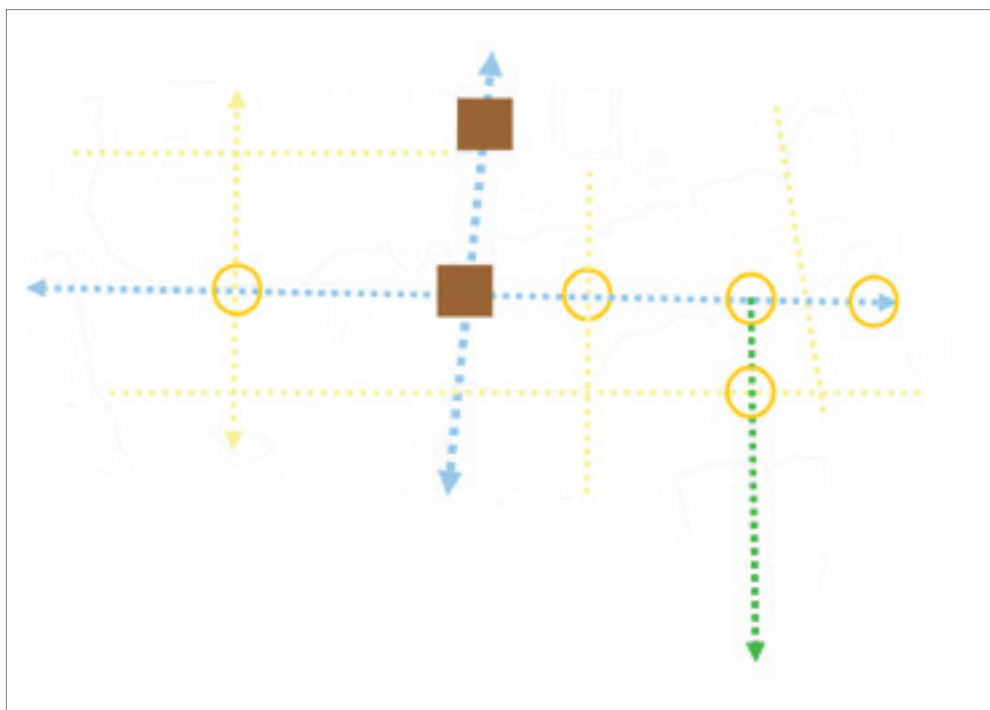
تصویر ۷
Pic7

مقدمه | نخستین نمونه از باغ‌های جدید که مصرف عمومی داشت، باغ ملی تهران بود که در میدان مشق به دستور رضاشاه برپا شد. پس از آن مدیریت شهری برای باغ‌سازی در تهران و ایران، روش غیرایرانی و التقاطی را بر پایه سلیقه‌های فردی که مبتنی بر دانش و هنر مشخصی نبود برگزید؛ الگوی باغ ایرانی در دوره معاصر کنار نهاده و «هیچ» جایگزین آن شد؛ تا آن‌جا که می‌توان گفت پارک‌های معاصر ایران محصول مدیریت‌های آمرانه و غیرمتخصص است (سلطانی، ۱۳۸۶). در پی لزوم تحول باغ‌سازی با نگاه تخصصی در پایتخت ۲۰۰ ساله ایران، پیشنهاد طراحی «باغ ایرانی» توسط مهندسین مشاور پژوهشکده نظر طی نامه‌ای در تاریخ ۱۳۸۶/۱۰/۰۴ به سازمان خدمات شهری شهرداری تهران ارائه شد. با توجه به سابقه حرفه‌ای و تخصصی، طراحی پروژه‌ای با الگوی باغ ایرانی در یک باغ قاچاری به این مشاور سپرده شد. سرانجام در سال ۱۳۹۱، باغ ایرانی ده‌ونک با مساحت ۳۴۰۰ مترمربع به عنوان اولین باغ

تصویر ۲: با هدف حداقل مداخله در وضع موجود بر مبنای محور اصلی شمالی جنوبی و محور فرعی شرقی غربی، درختان و نقاط عطف در مسیرها تثبیت شد و سایر مسیرهای موجود هم به عنوان مسیرهای درجه سه ایفای نقش می‌کند.
مأخذ: مهندسین مشاور پژوهشکده نظر، ۱۳۸۷.

Pic2: with an aim to make the least interference in the status quo based on the main north-south axis and the minor west east axis, trees and milestones were recorded in paths and other available paths play a role as grade-three paths.
Source: Consulting engineer of Nazar Research Center, 2008.

تصویر ۲
Pic2

معایب: استفاده تنها از نیمه شرقی باغ و انحراف از محور اصلی.

گزینه دوم (وسط): محور شمالی جنوبی بخش شرقی باغ به عنوان محور فرعی که تا دیوار شمالی امتداد می‌یابد، محور شرقی غربی باغ به عنوان محور اصلی، کوشک در مرکز محور اصلی.

محاسن: استفاده از محورها و ورودی‌های فعلی، ایجاد محور اصلی در راستای طول باغ، استفاده از درختان قدیمی در راستای محورها تعریف شده.

معایب: وجود انحراف در هر دو محور، نادیده انگاشتن هندسه اولیه باغ دوره قاجاری.

گزینه سوم (پایین): شناسایی پیشینه باغ با یافتن محور اصلی تاریخی، ابقاء محور شرقی غربی فعلی به عنوان محور فرعی، کوشک در محل برخورد محورها.

محاسن: احیای محور تاریخی با استفاده از ردیف پوشش گیاهی قدیمی، پیش‌بینی توسعه پروژه در ترکیب با باغ مستوفی.

معایب: وجود انحراف در محور شرقی غربی، اختلاف در هندسه بخش شرقی محور اصلی.

گزینه نهایی: شناسایی پیشینه باغ و یافتن محور اصلی تاریخی، ایجاد محور شرقی غربی با امتداد مسیر بخش غربی، حوض خانه در محل تقاطع محورها، کوشک در قسمت بالایی محور اصلی باتوجه به جهت شیب، ایجاد محور عمود بر محور فرعی با استفاده از مسیر ورودی جنوب شرقی.

محاسن: ایجاد محوره‌های کاملاً مستقیم براساس الگوی باغ ایرانی، بهره‌گیری از محوره‌های فعلی که موجودیت

محلی، باتوجه به بخش شمالی باغ که توسط بخش خصوصی اداره می‌شود، سه پیشنهاد از سوی مشاور ارائه شد که تفاوت اصلی آن‌ها در هندسه محوره‌های اصلی و فرعی بود. محورها که کانسپت اصلی باغ ایرانی را شکل می‌دهند (حیدرنتاج و منصور، ۱۳۸۸) در پروژه باغ ایرانی نیز از عناصر ساختاری فضا محسوب می‌شود. سرانجام گزینه نهایی با توجه به بستر طبیعی پروژه، نقاط عطف و درختان شاخص با هدف حداقل مداخله در وضع موجود بر مبنای محور اصلی شمالی جنوبی و محور فرعی شرقی غربی که دارای تغییراتی در شکل راه موجود بود، تثبیت شد. سایر مسیرهای موجود هم به عنوان مسیرهای درجه سه ایفای نقش می‌نمود (تصویر ۲).
گزینه اول (بالا): محور شمالی جنوبی بخش شرقی باغ به عنوان محور اصلی؛ بخشی از محور شرقی غربی عمود بر محور فوق‌الذکر به عنوان محور فرعی؛ کوشک در انتهای محور اصلی.

محاسن: استفاده از محورها و ورودی‌های فعلی، استفاده از پوشش گیاهی و درختان قدیمی در حاشیه‌ها، به‌کارگیری شیب باغ در طراحی.

این مقاله برگرفته از گزارش کلاس معماری منظر معاصر گروه معماری منظر پردیس هنرهای زیبا در دانشگاه تهران است که با مشاوره مهندس سارا ردایی در خرداد ۱۳۹۴ به انجام رسیده است. پژوهش مذکور بر پایه برداشت‌های میدانی، مصاحبه، پرسش‌نامه و با مراجعه به مدارک اولیه پروژه باغ ایرانی، به بررسی الگوهای رفتاری جمعیت استفاده‌کننده از پارک پرداخته و در نهایت، تحلیل نقادانه‌ای از بخش‌های مختلف پروژه ارائه نموده است. مقاله حاضر با استناد به پرسش‌نامه‌های آماری گزارش کلاسی که فضای باغ را برای مخاطب خاطره‌انگیز دانسته، با رویکردی پدیدارشناسانه، سه وضعیت مختلف پروژه شامل طراحی، اجرا و بهره‌برداری را مورد ارزیابی قرار داده و سه معیار نوگرایی، زیبایی‌شناسی و تعامل اجتماعی را به منظور نقد پروژه در نظر گرفته است.

نوگرایی، رویکردی در طراحی فضای باغ ایرانی

پس از ابلاغ انجام پروژه و شکل‌گرفتن هسته اصلی طراحی، طی چند بازدید برای مستندنگاری و مصاحبه

تصویر ۳: تفکیک ریزفضاهای پروژه باغ ایرانی: ۱. محور اصلی. ۲. محور فرعی. ۳. باغ شعر. ۴. باغ بی‌کرانگی. ۵. باغ طبیعت. ۶. باغ بهشت. ۷. باغ درون. ۸. باغ ورزش. ۹. باغ تنهایی. ۱۰. باغ آرامش. ۱۱. باغ مجازی. ۱۲. باغ اسطوره. ۱۳. باغ دو رنگ. ۱۴. باغ حواس. ۱۵. باغ خاطره.
 مأخذ: مهندسین مشاور پژوهشکده نظر، ۱۳۸۷.

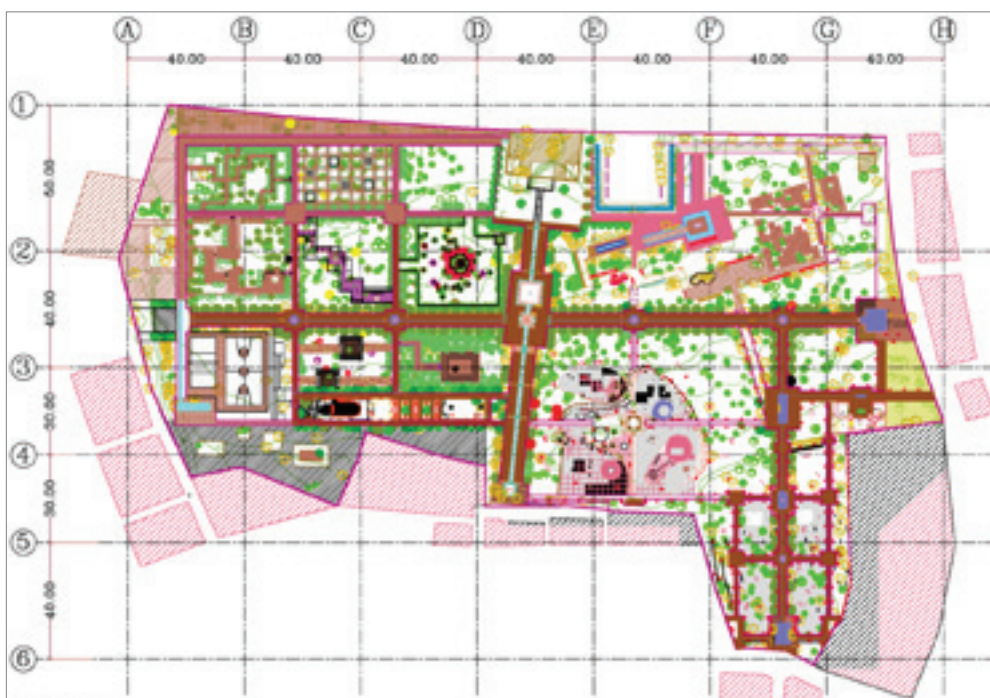
تصویر ۳
Pic3

Pic3: Separation of small spaces of Persian garden project: 1. Main axis. 2. Minor axis. 3. Poem garden. 4. Garden of infinity. 5. Garden of nature. 6. Garden of Heaven. 7. Garden of inside. 8. Garden of sport. 9. Garden of loneliness. 10. Garden of peace. 11. Virtual garden. 12. Garden of legend. 13. Two color garden. 14. Garden of senses. 15. Garden of Memories.
 Source: Consulting engineer of Nazar Research Center, 2008.

تصویر ۴: پروژه نهایی باغ ایرانی. این طرح در اجرا تغییرات جزئی را به همراه داشت که اصلی‌ترین آن انطباق قسمت شرقی محور فرعی با وضع موجود سایت بود.
 مأخذ: مهندسین مشاور پژوهشکده نظر، ۱۳۸۷.

Pic4: final project of Persian garden. The project has undergone a few changes in the implementation, the most important of which is the harmony of eastern sides of the minor axis with the status quo of the site.
 Source: Consulting engineer of Nazar Research Center, 2008.

تصویر ۴
Pic4

باغ ایرانی تهران واقع در

ده‌ونک از معدود نمونه‌های امروزی

شده کهن‌الگو باغ ایرانی است که

موجب ارتقای کیفیت فضا و بازیابی

هویت ایرانی شده است. منظره‌پردازی

با الگوی زیبایی‌شناسی ایرانی باعث

جذب مخاطبان زیادی به این باغ

شده تا جایی که می‌توان ادعا نمود

منظره‌پردازی باغ بیشتر از سایر عوامل

در جذب جمعیت مؤثر بوده است.

انجام تغییرات در حصار باغ و در بخشی از قسمت شرقی محور فرعی طرح نهایی بود.

منظره‌پردازی باغ ایرانی

هندسه قاطع دومحور اصلی باغ ایرانی در الگوی اصیل بی‌کروم بوده (منصوری، ۱۳۸۴) و فضا سازی باغ در ترکیب با این دو محور اصلی توسط معماری کوشک، دیوار، نظم آب و طرح کاشت صورت می‌گیرد. وضع موجود و توپوگرافی سایت در پروژه باعث شد تا برخی محورها از هندسه خارج شده و به سمت ورودی‌های اولیه منحرف شود؛ همچنین وجود درختان قدیمی محدودیت‌هایی را برای عرض مسیرهای پیاده و طراحی آب‌نماها ایجاد نمود.

مسیرهای آب از اصلی‌ترین عناصر باغ ایرانی است که در این پروژه نیز به نحو شایسته‌ای مورد توجه قرار گرفته است. در همین راستا از طرح باغ چهل ستون به شهر برای محور شمالی جنوبی و طرح باغ فین کاشان در محور شرقی غربی استفاده شد که حال و هوای آشنایی را برای باغ ایجاد کرده است. مسیر اصلی در پیروی از الگوی معماری باستانی دارای معماری سنگی بوده و سنگ مسیرهای آب دارای طرح سینه کبکی است (تصویر ۵). در مقابل، محور فرعی در پیروی از الگوی معماری سنتی دارای معماری آجری است و مسیر آب‌نماها با آجر و کاشی طراحی شده است. علی‌رغم دقت ویژه مشاور در طراحی آب‌نماها، طرح فواره‌های سنگی بسیار ساده است که با توجه به تجربه‌های گذشته آنان در باغ نگارستان و باغ موزه قصر می‌توانست با طرح پیچیده‌تر، حضور زیباتری از آب را به نمایش بگذارد. غیر از گیاهان کهنسال، طرح کاشت پروژه از همان ابتدا مورد بحث کارفرما و مشاور قرار گرفت چرا که از یک طرف، کارفرما تمایل به کاشت گیاهانی داشت که بومی منطقه نبوند و از طرف دیگر، نگهداری آن‌ها ساده بود و در گل‌خانه‌های شهرداری به وفور یافت می‌شد؛ در حالی که طرح کاشت در باغ ایرانی عنصری هویت‌دهنده است و نمی‌توان با برخورد تزئینی به آن نگریست. در نهایت طرح کاشت پیشنهادی مشاور اجرا نشد و گروهی از سوی شهرداری آن را به اتمام رساند (تصویر ۶). اگرچه در طرح کاشت حاضر، از ایده‌های مشاور مثل گلدان‌های فصلی استفاده شد اما طرح نهایی دارای جنبه صرفاً تزئینی است. معماری پروژه باغ ایرانی از مهم‌ترین مسائل مطرح شده توسط شورای محله بود؛ چرا که طراحی دیوار، ورودی، کوشک و سنگ‌فرش‌ها می‌توانست فضای سیال باغ را تحت تأثیر قرار دهد. لذا مشاور سعی نمود با جلسات توجیهی مکرر برای بزرگان محله به تشریح ارتقاء کیفیت باغ با معماری آجری مورد نظر بپردازد که به واسطه آن، نه تنها ارزش‌های باغ کاسته نمی‌شود بلکه امنیت نیز بالا رفته

و فضایی برای پذیرایی از میهمانان رسمی شکل می‌گیرد. باغ ایرانی و اجزاء آن بخش مهمی از ساختار فضایی و اسطوره‌ای ایرانی را در خود دارد. باید توجه داشت که هدف باغ ایرانی تنها نمایش زیبایی‌های طبیعت نیست بلکه فضای تأمل در هستی و شناخت باطنی مد نظر است. لذا منظره‌پردازی آن دارای قوانین خاصی است که تغییرش منجر به تنزل معنای باغ ایرانی خواهد شد. مداخلات کارفرما در حذف بخش‌هایی از طرح همچون باغ مجسمه و باغ مجازی، احداث راه‌های سنگی در کرت‌ها به منظور تزئین مسیرهای آبیاری، برخی فضاهای پارک را به شیوه باغ ژاپنی نزدیک کرده است.

باغ ایرانی به مثابه فضای جمعی

فضای جمعی محصول تصاحب فضا توسط کاربران و فعالیت‌هایشان است که وجه اصلی آن را معنادار بودن فضا نزد مخاطب می‌سازد (منصوری، ۱۳۹۴). سعی بر آن بود که پروژه باغ ایرانی ده‌ونک نیز مطابق با الگوی رفتاری پیک‌نیک ایرانی طراحی شود؛ مسیرهای خطی در ترکیب با حیاط داخل کرت‌ها، سکوهایی فرش‌انداز و زمین‌های بازی فضایی را پدید می‌آورد که تعامل اجتماعی و برخوردهای انسانی شاخص اصلی آن است. البته باید توجه داشت که مقیاس فضا و محدود بودن آن به این ویژگی افزوده است تا آن‌جا که در برخی موارد، به نظر می‌رسد فضای کافی برای مخاطب در پارک موجود نیست (تصویر ۷). از سوی دیگر شهرت فرا محلی پروژه باغ ایرانی باعث شد مقیاس استفاده آن از محلی به شهری تغییر کند. در گفتگویی که با استفاده‌کنندگان، متخصصان و ساکنان محله به عمل آمد، یک نظر قابل توجه بود، که ویژگی‌های ده‌ونک به عنوان بستر تاریخی باغ، در جایی از طراحی آن تکرار شده است.

منظره‌پردازی با الگوی زیبایی‌شناسی ایرانی باعث جذب مخاطبان زیادی به این باغ شده تا جایی که می‌توان ادعا نمود منظره‌پردازی باغ بیشتر از سایر عوامل در جذب جمعیت مؤثر بوده است. نکته‌ای که می‌توانست نقش باغ ایرانی را به مثابه یک فضای جمعی در ذهن ساکنین تهرانی بیش از پیش ماندگار سازد، مکان قرارگیری آن در لبه بزرگراه چمران است که مانند یک نظرگاه، مقطعی از غرب تهران را به نمایش می‌گذارد. در طرح مشاور، این بخش به عنوان ورودی غربی باغ از بزرگراه چمران طراحی شده اما موانع اداری در مالکیت زمین باعث شد بخش نظرگاه پروژه تاکنون اجرا نشود. بنای نظرگاه نیز به عنوان یکی از کانون‌های شاخص باغ و خاطره‌سازی منظرین آن توسط کارفرما به بخش اداری تبدیل شده و از حضور بازدیدکنندگان در نظرگاه جلوگیری می‌شود.

تصویر ۶: کاشت لاله‌ها و گل‌های متفاوت در کنار مبلمان، اصالت رنگین باغ را تحت الشعاع قرار داده است. عکس: الناز مرتضی مهربانی، ۱۳۹۴.

Pic6: planting of tulips and various flowers along with furniture influence the colorful originality of the garden.
Photo: Elnaz Mortazi Mehrabani, 2015.

تصویر
Pic6

از سوی مشاور در مواردی همچون شکل آب‌نماها و چه از سوی کارفرما در تغییر مواردی همچون طرح کاشت. در طراحی ریزفضاها و حیاط کرت‌ها نیز ایجاد لبه‌های سنگی که مصداق آن طراحی فضای بازی و فرش‌اندازها بوده، باعث از بین رفتن سیالیت و حس بی‌مرزی فضا شده است. این در حالی است که در محورهای اصلی و فرعی پروژه، بدون داشتن لبه یا مرزی با درختان کهنسال، دیدی عمیق ایجاد شده که بر کیفیت فضا می‌افزاید.

کانسپت باغ ایرانی به‌گونه‌ای است که مخاطب بخش مهمی از هویت خود را از محیط می‌گیرد و با نسبت دادن خود به الگوهای غالب در آن، اشتراکات بسیاری با سایر کاربران آن پیدا و احساس می‌کند. از همین رو می‌توان باغ ایرانی ونک را یک فضای جمعی دانست که در آن تعاملات اجتماعی در بالاترین سطح ممکن شکل می‌گیرد. اما باید توجه داشت که از دلایل مهم کارکرد فرامنطقه‌ای پروژه، کمبود فضای جمعی شایسته شهروندان تهرانی در سطح شهر است که موجب شده میزان استفاده از پروژه باغ ایرانی طی ساعات مختلف شبانه‌روز در گروه‌های جنسی و سنی متفاوت افزایش یابد.

نتیجه‌گیری | رویکرد مدیریت شهری تهران در دوره معاصر به‌خصوص پس از انقلاب اسلامی، نسبت به فضای سبز صرفاً جنبه تزئینی و عینیت‌گرا داشته و بعد ذهنی در آن کم‌رنگ بوده است؛ بعدی که فضا را معنی‌دار کرده و برای کاربر هویت‌بخش است. پروژه باغ ایرانی ده‌ونک حرکتی است به سوی طراحی منظرین فضای شهری که در آن، معنا، ساخت اصلی فضا را تشکیل می‌دهد. این پروژه به‌عنوان اولین تجربه طراحی باغ ایرانی پس از یکصد سال، یک رویکرد صرف تاریخی به فضا دارد؛ شاید بتوان گفت نوعی ترس از به‌کارگیری عناصر مدرن در کانسپت اصلی به چشم می‌خورد که ناشی از عدم وجود نمونه‌های مشابه است. در مقابل، برای جبران این عقب‌نشینی از عناصر معاصر، سعی شده تا ریزفضاها در حداکثر تطابق با زندگی امروز طراحی شوند. لذا از طرفی به کارشناسان منظر توصیه شده تا در طرح‌های خود از باغ‌های ایرانی تاریخی بهره‌گیرند و از طرف دیگر، آن‌را به زندگی جاری شهروندان نزدیک کنند. در نهایت تضادی در رویکرد طرح به چشم می‌خورد، تاریخی یا معاصر؟ همچنین در منظره‌پردازی باغ، جزئیات می‌بایست بیشتر مورد توجه قرار می‌گرفت؛ چه

بی‌نوشت

* مشخصات فنی پروژه باغ ایرانی برگرفته از گزارش مطالعات طراحی «بوستان بزرگ ونک» با الگوی باغ ایرانی است که توسط مهندسان مشاور پژوهشکده منظر در سال ۱۳۸۷ به انجام رسید.

فهرست منابع

- حیدرنتاج، وحید. (۱۳۹۲). باغ نو: طراحی باغ مستوفی به سبک ایرانی، مجله منظر، ۵ (۲۲): ۱۰-۱۳.
- حیدرنتاج، وحید و منصور، سیدامیر. (۱۳۸۸). نقدی بر فرضیه الگوی چهارباغ در شکل‌گیری باغ ایرانی، مجله باغ‌نظر، ۶ (۱۲): ۳۰-۱۷.
- سلطانی، مهرداد. (۱۳۸۶). شکل‌گیری بوستان‌های شهری معاصر در گذر از مفهوم باغ به پارک با محوریت تجارب تهران، مجله باغ‌نظر، ۴ (۸): ۴۸-۵۸.
- منصور، سیدامیر. (۱۳۸۴). درآمدی بر زیباشناسی باغ ایرانی، مجله باغ‌نظر، ۲ (۳): ۶۳-۵۸.
- منصور، مریم‌السادات. (۱۳۹۴). زیباشناسی فضای جمعی: ارزیابی زیبایی در سه فضای شهر تهران، مجله منظر، ۷ (۳۰): ۶۹-۶۲.

Reference list

- Heidar Nattaj, V. & Mansouri, S.A. (2010), A Critical Study on the Chaharbagh Theory in Creation of the Persians, *BAGH-I-NAZAR Journal*, 6(12): 17-30.
- Heidar Nattaj, V. (2013). New Garden: The Iranian Style Design in Mostoufi Garden, *MANZAR Journal*, 5(22): 10-13.
- Mansouri, S.A. (2005), An introduction to the esthetics of Iranian Garden, *BAGH-I-NAZAR Journal*, 2(3): 58-63.
- Mansouri, M. (2015). Social Space Aesthetics; Aesthetic Evaluation of Three Cases in Tehran, *MANZAR Journal*, 7(30): 62-69.
- Soltani, M. (2007). Formation Procees in iranion Contmporary: from Garden to Park, the "Casestudy of Tehran", *BAGH-I-NAZAR Journal*, 4(8): 48-58.

تصویره ۵: اگرچه محور اصلی باغ از زیباترین منظره‌پردازی‌های پروژه محسوب می‌شود اما ترکیب زمینه سنگی با معماری آجری کوشک و استفاده از رنگ‌های متنوع از یکپارچگی تصویر اصیل باغ ایرانی کاسته است.
عکس: آیدا آل‌هاشمی، ۱۳۹۴.

Pic5: Although the main axis of a garden is viewed as the most beautiful landscape of a project, the combination of a stone background with Kushk brick architecture and the use of diverse colors might have lowered the integrity of a genuine garden picture.
Photo: Ayda Alehashemi, 2015.

Persian Garden of Tehran

A Creative Landscape by Integrating Tradition into Modernity

Mohammad Atashinbar, Ph.D in Landscape Architecture,
option Urban Landscape. Researcher of Morphocity
multidisciplinary group
babak.atashinbar@gmail.com

Elnaz Mortazi Mehrabani, M.A. in Landscape Architecture,
University of Tehran
elena.mehrabani@gmail.com

Noora Vahidian, M.A. in Landscape Architecture,
University of Tehran
noora6970@gmail.com

Abstract | In the new approach to the art of garden construction, garden is viewed as a collective space with a desire to the nature and culture. For this reason, new gardens are not considered only due to the use of clean air and comfort, but rather the development of civil life of citizens. That is to say, in developed cities, one of the main objectives of tourists is a visit to historic and new gardens and parks. For foreign tourists coming Iran, Persian gardens is a goal. Persian garden which is the landscape achievement of Iranian society assumes an important role in representing Iran's civilization; thus, it does not suffice to say that preservation and restoration of previous works in the form of museum-kept state as its continuity requires the design of diverse gardens in accordance with the archetype with regard to the modern needs of Iran. Designed and constructed in 2012 by the consulting engineers of Nazar Research Center, Persian garden is a few among the modernized examples of the archetype in Iran. The garden is currently welcomed by most Tehranian people and has brought about the promotion of space quality and restoration of Iranian identity. The project «Persian garden of Dehvanak» is a move toward urban landscape design in which meaning constitutes the key component of a space. As the first experience of Persian garden design after a hundred years, the

project is endowed with a mere historical approach to space; maybe it can be said that a fear of some sort is seen as the application of modern elements in the main concept, because of similar examples. On the contrary, in order to atone for this withdrawal of contemporary elements, an effort was made to design small spaces in the highest compatibility with today life. As a result, on the one hand Manzar Experts are recommended to utilize Persian historic gardens in their designs, and bring it close to the ongoing life of the citizens on the other hand. In the end, is there any contrast in the design approach, if there is, is it traditional or modern?

Furthermore, in garden landscape design, details should appeal to everyone most, whether to a consultant in cases such as the form of water feature or to an employer in making some changes in items such as design of planting. In designing small spaces and courtyards, building stone edges being conceived of as the design of an open space and carpeting would eliminate the fluidity and a sense of boundlessness. Meanwhile, a profound view can be spotted that multiplies the quality of space in the major or minor axes of the project without an edge or border with old trees.

Keywords | Urban landscape project, Persian garden, Tehran.